

KİVDF

Layihənin istiqaməti:
"Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, milli
adət-ənənələrinin, elm və mədəniyyətinin təbliği"

Rus yazıçısı Fyodor Mixayloviç Dostoyevski yazırdı: "İnsan varlığının sirri yalnız yaşamaqda deyil, nəyin naminə yaşamaqdadır". Dünyaya gələn hər bir insanın gələcəyini bilmək olmur?! Bilmək olmur. Ona görə ki, insan özünü ömrü boyu təqdim etməli, yaşamaq, fəaliyyət göstərməli, fəvqəladə varlıq olduğunu təsdiq etməlidir. Öz həyatı, fəaliyyəti ilə başqalarının gözündə yüksəlməyi bacarmalıdır. Hər bir kəs bunu bacarmı?!

Bacaranlar da olur, bacarmayanlar da... Bacaranlar içərisində ədəbiyyatşünaslar arasında öz üslubu ilə seçilən və bununla da ədəbiyyatşünas alimlərin gözündə dramaturgiya tədqiqatçısı kimi ucalan, tanınan, Hüseyn Cavidin, Cəfər Cabbarlının, Səməd Vurğunun peşəkar tədqiqatçısı kimi qəbul olunan, ədəbiyyatımızı ali məktəblərdə tədris edən pedaqoq, XIX-XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixini, ədəbiyyatşünaslığa girişi, dramaturgiyamızın dünənini, bu gününü seçmə fənn kimi yüksək səviyyədə tələbələrə öyrədən filologiya üzrə elmlər doktoru Ramin Muxtar oğlu Əhmədov da vardır. Ramin Əhmədov həmişə olduğu kimi, indi də qaynar elmi-pedaqoji mühitdə - professor-müəllim və tələbə heyətinin arasındadır. O, həyatın həmişə qaynar olan mühitində müəllim və ədəbiyyatşünas alim kimi fəaliyyətini davam etdirir. Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Azərbaycan ədəbiyyatı tarixi kafedrasının təcrübəli əməkdaşlarından biri, filologiya üzrə elmlər doktoru kimi ləyaqətlə çalışır, fəaliyyət göstərir.

Ramin Muxtar oğlu Əhmədov 1945-ci ildə 16 yanvarda Oğuz rayonunun (keçmiş Vartaşen) Xaçmaz kəndində ziyalı müəllim ailəsində anadan olub. 1953-cü ildə həmin kənddə M.F.Axundov adına Xaçmaz kənd orta məktəbində birinci sinfə gedib. Atasını Muxtar müəllim universitet təhsilli fizika-riyaziyyat müəllimi və 15 ildən artıq orta məktəbin direktoru olmuşdur. Anası Gülnatə xanım həmin məktəbdə sinif müəllimi işləmişdir.

Ramin Əhmədov orta məktəbi 1964-cü ildə qurtarıb. Həmin ildə arzuladığı M.A.Əliyev adına Teatr İnstitutunun "Dram və kino aktyoru" fakültəsinə qəbul olub. Boğazının kəskin xroniki xəstəliyinə ("Tonzillit fərinqit və larinqit") görə burada təhsilini başa vura bilməyib. 1965-ci ildə APİ-nin "Azərbaycan dili və ədəbiyyatı" fakültəsinə daxil olub.

İnsanın bəxti, taleyi öz əlində olsa da, bəxtə, taleyə inanmaq lazımdır. Ramin Əhmədov incəsənətə - teatra, mədəniyyətə bağlı olub. O, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunun (indiki ADPU-nun) filologiya fakültəsinə bitərsə də, mədəniyyətə, incəsənətə, teatra bağlılığı onu Teatr İnstitutunda qiyabi yolla təhsil almağa gətiribdir. O, qiyabi yolla Teatr İnstitutunda təhsil alıbdir.

Ramin Əhmədov Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnstitutunda (indiki ADPU-da) təhsil aldığı dövrdə həm dərs əlaçısı kimi "Nizami" adına yüksək tələbə təqaüdüçüsü, həm də ictimaiyyətçi, institut dram dərnəyinin fəal üzvü (Aydın, Vaqif, Xaspolad və s. obrazların mahir tələbə ifaçısı) kimi tanınıb.

Ramin Əhmədov 1969-cu ildə institutu bitirdikdən sonra filologiya fakültəsi Elmi Şurası onun institutda saxlanılacağı barədə qərar qəbul etmişdir. Lakin müəyyən səbəblərdən Elmi Şuranın qərarının icrası baş tutmamış və o, müvəqqəti ola-

Ömrünü elmə həsr etmiş fədakar alim

raq Bakı şəhəri Bilik Cəmiyyətində referent kimi çalışmışdır.

Ramin Əhmədov 1970-ci ilin yanvarında doğulduğu rayona təyinat alaraq kənd müəllimi kimi işləməyə yollanmışdır.

1970-ci ilin sentyabrında məktəbdə və ictimai sahədə işgüzarlığını nəzərə alaraq rayon mərkəzinə - Vartaşen rayon 2 №-li şəhər orta məktəbinə fənn müəllimi və direktor müavini vəzifəsinə keçirilmişdir.

İstənilən bir məqsədə çatmaq üçün kifayət qədər iradə sahibi olmaq lazımdır. İradə elə bir keyfiyyətdir ki, o, istedadından da güclüdür. İstedad insana təbii şəkildə verilən qabiliyyətdirsə, iradə instinktlər, xırda maraqlar, mənasız istəklər üzərində qələbədir. Hətta zəif iradəsi olan istedadlı adam heç nəyə nail ola bilməz. Odur ki, iradəli adam birinci növbədə öz istəklərini özünə inandırır, sonra isə iradəsi sayəsində başqalarına. Ramin Əhmədov

adamlar, onlar qapını açıb həyata, insanların yanına çıxanlardır". Ramin Əhmədov məhz üçüncü qisim adamlardandır. O, qapını açıb həyata, insanların - müəllimlərin, tələbələrin yanına çıxıb və onların arasında öz fəaliyyətini davam etdirir. Onun pedaqoji fəaliyyəti ilə yanaşı, elmi fəaliyyəti də tədqirəlayıqdır.

Amerika yazıçısı, ədəbiyyat üzrə Nobel mükafatçısı Uilyam Folkner yazır: "Məndən tez-tez soruşurlar ki, nəyə görə mən yazıçılar arasında birinci yere Tomas Vulfu qoyuram. Ona görə ki, aramızda ən böyük cəhdi o edib və ən böyük məğlubiyyətə də o uğrayıb. Dünyada ən böyük şey cəhddir - səndən əvvəlki insanların yarada bilmədiklərini yaratmaq cəhdi". Ramin Əhmədov elmi yaradıcılığına hər hansı bir problemi həll etmək cəhdi ilə başlayıbdır. Bu cəhdlərin nəticəsi onun elmi yaradıcılığını zənginləşdirib və özünü nüfuzlu bir ədəbiyyatşünasa çevir-

masından baxış. Bakı, Azərbaycan Dillər Universiteti. Bakı, 2006, 13-14 dekabr, səh.13-15; Faciə: Janrın estetik yaddaşı. "Humanitar elmlərin müasir durumu və ədəbiyyatşünaslığın nəzəri-metodoloji məsələləri". Bakı, Elm, Dekabr, 2010. Səh.518-527; Dramatik növ. Janr sistemi. "Azərbaycan xalqının milli özünütəsdiqində ədəbiyyat və mədəniyyətin yeri", Nizami ad. Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı muzeyi. Bakı, səh.179-182; M.F.Axundov fenomeni və Şerq-Qərb konteksti. Müasir Şerqşünaslığın aktual problemləri. Bakı, 2011, 1-2 iyun.

Ramin Əhmədov tədris prosesinin keyfiyyətini yüksəltmək üçün əlindən gələni əsirgəmir. Uzun müddət qazandığı pedaqoji təcrübəni yazdığı proqramlar vasitəsilə təsdiq edir. Bu proqramlar içərisində: "Azərbaycan dramaturgiyasının yaradıcılıq problemləri". Bakalavr hazırlığı üçün. Bakı, ADPU, 2003; "Filologiya elminin müasir problemləri". Magistrlər üçün. Bakı, ADPU, 2005; "Milli Azərbaycan dramaturgiyasının yaradıcılıq problemləri". Magistrlər üçün. Bakı, ADPU, 2005; "Ədəbiyyatşünaslığın əsasları". Bakalavr hazırlığı üçün. Bakı, 2014; "Azərbaycan mənşəm tarixi dramı". Seçmə fənn. Bakalavr hazırlığı üçün. Bakı, 2015; proqramlarının adını xüsusilə qeyd etmək yerinə düşür.

Ramin Əhmədov 2013-cü il 25 yanvar (protokol № 02-R) qərarı ilə Filologiya üzrə "Elmlər doktoru" elmi dərəcəsi alıb. 24 fevral 2015-ci ildə Filologiya fakültəsinin və universitetin Həmkarlar komitəsinin və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin "Fəxri fərmanı"na layiq görülüb.

Amerika aktyoru, kinorejissoru Çarlz Çaplin yazır: "Fransada kişilər nə üçün evlənilirlər? - Fransız xərəklərini yemək üçün! Bəs İngiltərədə nə üçün evlənilirlər? - Öz kişilik borclarını yerinə yetirmək üçün! Bəs Almaniya? - Vətənə əsgər vermək üçün! Bəs Hollivudda? - Boşanmaq üçün!" Azərbaycanda isə ailə qurmaq atanı, ananı sevindirmək, onlara xidmət etmək üçündür. Yaxşı bir ərəb atalar sözü var: "Üç şey adamın gözünü işıqlandırır: yaxşı arvad, ağıllı oğul, mehriban qardaş". Ramin Əhmədovun bu baxımdan da bəxti gətiribdir.

Ramin Əhmədovun bir qardaşı, üç bacısı, iki oğlu var. Böyük oğlu Rəvan Bakı Dövlət Universitetini və Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin "Fizika və riyaziyyat" şöbəsini qurtarıb, hazırda ABŞ-da işləyir.

Oğlu Vüqar Vaşinqton adına ABŞ universitetini qurtarıb, hazırda Bakıda iqtisadçı vəzifəsində çalışır. İki oğlan, iki qız nəvəsi var. Ramin müəllim nəvələrini, ədəbiyyat müəllimliyi peşəsini, ailəsini çox sevir. Ağıllı və xeyirxah insanları heç vaxt unutmur. Ali məktəbdə ona dərs demiş müəllimlərini Xalq yazıçısı İsmayıl Şıxlını, akademik Feyzulla Qasımsadəni, professorlar Əbdülezəl Dəmirçizadəni, Rza Təhməsi, Adil İsgəndərovu, Mehdi Məmmədovu və başqalarını indi də ehtiramla xatırlayır, örnək kimi təbliğ edir.

Parlaq nitqə və natiqlik məhərətinə malik Ramin Əhmədovun 70 yaşı tamam olur. Ona elmi-pedaqoji fəaliyyətində uğurlar, cansağlığı və yeni-yeni nailiyyətlər arzulayırıq.

Buludxan Xəlilov,
filologiya üzrə elmlər doktoru,
professor

Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyəsi əsasında hazırlanıb.

məhz iradəsi sayəsində öz yolunu tapdı. İradəsi sayəsində arzu və istəyinə qovuşdu. Bakıya qayıtdı, elm yolunu seçdi.

Ramin Əhmədov 1972-ci ilin payızında elmi işi ilə əlaqədar rayon müəllimliyindən azad olunaraq, Bakıya qayıdıb, unudulmaz müəllimi İsmayıl Şıxlının müdiri olduğu yeni açılmış "Rus və xarici ölkələr ədəbiyyatı" kafedrasında laborant işləməyə başlayıb. Eyni zamanda, saat-hesabı dərs deməklə həm pedaqoji fəaliyyətlə, həm də elmi fəaliyyətlə məşğul olub.

1983-cü ilin yanvarında namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək filologiya elmləri namizədi adını alıb. 1988-ci ildə dosent vəzifəsinə seçilib. 2011-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür.

Ramin Əhmədov üçün həyat və fəaliyyət real, olduğu kimi, yeni gerçəkdir. O, elmi fəaliyyətində də, pedaqoji fəaliyyətində də quru deyil. Ona görə ki, o, ali məktəb müəllimlərinin sırasında, ali məktəb tələbələrini arasında. Azərbaycan Xalq yazıçısı, ictimai-siyasi xadim Anar yazır: "Üç obrazı əsas götürmüşdülər - pəncərə, qapı, güzgü... bəzi adamlar otaqlarında pəncərələri, qapıları güzgülərlə əvəz eləyir, yəni hara baxır özünü görür. Belə adam üçün yalnız tək bir özü mövcuddur. Onun üçün nə pəncərədən görünən mənzərə var, nə də ki qapının dalındakı həyat. Ancaq güzgü - Ancaq özü. İkinci qisim adamlar pəncərədən baxır. Pəncərədən həyatı seyr edirlər, seyrçidirlər... Və nəhayət, üçüncü qisim

rikdir. Bunu onun 7 kitabı, 130-dan artıq çap olunmuş məqaləsi də təsdiq edir. Ramin Əhmədovun "İsmayıl Şıxlı-60" (bibliografiya) Bakı, 1983; "Məmməd Arif" (Tənqid və dramaturgiya)", Bakı, "Yazıçı", 1986; "Azərbaycan dramaturgiyası yeni mərhələdə", Bakı, ADPU, 1992; "Cəfər Cabbarlının dramaturgiyası", Bakı, ADPU, 1994; "Səməd Vurğunun dramaturgiyası: tarixilik və müasirlik. Bakı, ADPU, 1996; "Sənət və həyat", Bakı, "Araz", 2005; "Azərbaycan dramaturgiyası: idealıqla reallığın vəhdəti". Bakı, "Elm", 2009 kitabları ədəbiyyatşünaslığımız üçün hadisədir.

İnsan münasibətləri, psixologiya üzrə amerikalı mütəxəssis Deyl Karnegi yazır: "Yapon psixoloqları qan qrupu əsasında insan xarakterini müəyyən etmişlər: 1-ci qan qrupu yaxşı dostlardır; 2-ci qan qrupu ifratçılardır, tez-tez həyəcan və təşviş keçirirlər; 3-cü qan qrupu hökmü və yaradıcı şəxslərdir; 4-cü qan qrupu filosoflardır". Bu mənada Ramin Əhmədov yaxşı dost, məqsədə nail olmaq üçün tez-tez həyəcan keçirən insan, yaradıcı şəxs və ədəbiyyatın problemləri ilə bağlı fəlsəfi düşünməyi bacaran tədqiqatçıdır.

Ramin Əhmədov beynəlxalq elmi-nəzəri konfranslarda müntəzəm şəkildə iştirak edir və məruzələrlə çıxış edir. Onun beynəlxalq elmi-nəzəri konfranslardakı məruzələri sırasında aşağıdakıların adını çəkmək yerinə düşər:

Fridrix Şiller və Cəfər Cabbarlı. Azərbaycan ədəbiyyatına yeni dəyərlər priz-